

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ"

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Серія "Філологічна"

Випуск 33

Острого – 2013

УДК: 81. 161. 2+
81. 111
ББК: 81. 2 Укр. +
81. 2 Англ.
Н 34

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету “Острозька академія”
(протокол № 7 від 28 лютого 2013 року).*

*Збірник затверджено постановою президії ВАК України
від 22 квітня 2011 року № 1-05/4*

Редакційна колегія:

Архангельська А. М., доктор філологічних наук, професор;
Білоус П. В., доктор філологічних наук, професор;
Вокальчук Г. М., доктор філологічних наук, доцент;
Пасічник І. Д., доктор психологічних наук, професор;
Поліщук Я. О., доктор філологічних наук, професор;
Тищенко О. В., доктор філологічних наук, професор;
Хом’як І. М., доктор педагогічних наук, професор, академік АН ВШ України;
Яворська Г. М., доктор філологічних наук, професор.

Укладачі:

Ковальчук І. В., кандидат психологічних наук, доцент.
Коцюк Л. М., кандидат філологічних наук, доцент.
Новоселецька С. В., кандидат психологічних наук, доцент.

Н 34

Наукові записки. Серія “Філологічна”. – Острог: Видавництво Національного університету “Острозька академія”. – Вип. 33. – 2013. – 340 с.

У збірнику містяться статті, присвячені проблемам сучасного мовознавства та порівняльного літературознавства, а також методиці навчання іноземних мов. Збірник рекомендовано науковцям, викладачам, студентам-філологам і всім, хто цікавиться філологічною наукою.

Адреса редколегії:

*35800, Україна, Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська, 2,
Національний університет “Острозька академія”,
факультет романо-германських мов*

© Видавництво Національного університету
“Острозька академія”, 2013

*Селюжицкая Л. Н.,
УО “Полесский государственный университет”, г. Пинск*

ВЛИЯНИЕ КУЛЬТУРОТИПОЛОГИЧЕСКИХ РАЗЛИЧИЙ НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ МЕЖКУЛЬТУРНОГО ДЕЛОВОГО ОБЩЕНИЯ

У статті розглядається типи культур, культуротипологічні відмінності і їх вплив на ефективність між-культурологічного спілкування’.

Ключові слова: *культура, культуротипологічній, відмінності, міжкультурній, ділове спілкування.*

В статье рассматриваются типы культур, культуротипологические различия и их влияние на эффективность межкультурного делового общения.

Ключевые слова: *культура, культуротипологический, различия, межкультурный, деловое общение.*

The article is about types of culture, cultural differences and their influence on the effect of cross-cultural business communication.

Key words: *culture, type culturel, difference, international communication, crossculturel, business communication.*

Либерализация мировой экономики в конце 20-го века, возникновение новых рынков и зон свободной торговли, увеличение количества совместных предприятий создали новые условия и возможности для работодателя и работника. Эти факторы стимулировали миграционные процессы людей – носителей разных культур и языков и обострили как проблемы психологии межкультурного общения, так и проблемы, связанные с подготовкой людей к участию в нем. Возникла потребность в специалистах, которые обладают компетенциями, позволяющих успешно интегрировать в инокультурное пространство, т.е. соответствовать иноязычной культуре, как собственной [3, с. 97].

В первой половине XXI века проблемы межкультурного общения становятся жизненно значимыми для каждого государства. Политикам, бизнесменам, представителям самых разных профессий приходится взаимодействовать со своими коллегами из всего мира. В XXI веке преуспевающим менеджером будет тот, кто восприимчив к межкультурным различиям. Участвуя в деловых встречах, в переговорах, в совместном предприятии или лицом к лицу сталкиваясь с представителем другой культуры, огромное преимущество специалисту даст знание культурных особенностей страны его деловых интересов. Учитывая особенности культуротипологических различий, будущие менеджеры, специалисты в сфере международных отношений, руководители совместных предприятий смогут владеть методами организации, поддержки эффективной работы международных коллективов.

Внимание к культурным корням и национальным особенностям других людей, как в обществе, так и в сфере бизнеса позволит партнерам по диалогу предвидеть и точно просчитать то, как они будут реагировать в процессе межкультурного делового общения и избежать межкультурных конфликтов. На начальном этапе межкультурные конфликты могут не возникать, но по мере углубления сотрудничества, как показывает практика, они становятся неизбежными. Причем чем глубже интеграция, тем сильнее проявляются различия во взглядах и привычках представителей разных культур. Эти проблемы могут привести к конфликтам внутри международной команды, а часто к остановке проекта и расторжению контрактов.

Актуальность настоящей работы обусловлена тем, что в современном мире все чаще осознается необходимость выявления, изучения и учета культуротипологических различий, которые создают трудности в межкультурном общении.

Проведенный анализ литературы по данной проблематике показывает, что аспекты исследования культуры можно найти в трудах российских и зарубежных ученых и исследователей (Е.М. Верещагин, В.Г. Костомаров, В.В. Сафонова, И.Л. Плужник, Дж. Берри, Р. Льюис, Ф. Тромпенаарс и т. д.).

Британский культуролог и лингвист Р. Льюис разделяет национальные и региональные культуры на три группы: моноактивные, или линейно организованные, ориентированные на задачу (task-oriented), четко планирующие деятельность; полиактивные, ориентированные на людей (people-oriented); реактивные, или слушающие, ориентированные на сохранение уважения (respect-oriented listeners). Итальянцам кажется, что немцы чопорны и живут по часам; немцам итальянцы представляются беспорядочно жестикулирующими; японцы наблюдают и спокойно учатся у тех и других [1, с. 64].

Согласно исследованиям Р.Льюиса, моноактивные культуры – это культуры, в которых принято планировать свою жизнь, составлять расписания, организовывать деятельность в определенной последовательности, заниматься только одним делом в данный момент. Они придают огромное значение анализу проекта, решают все проблемы в жесткой последовательности и добиваются почти совершенного результата. Им нелегко работать с людьми, работающими в другом стиле, например с арабами или представителями средиземноморских культур. Типичные представители такой культуры англосаксы: американцы, англичане, немцы, северные европейцы.

Полиактивные культуры – подвижные, общительные народы, привыкшие делать много дел сразу, планирующие очередность дел не по расписанию, а по степени относительной привлекательности, значимости того или мероприятия в данный момент. Им свойственно одновременно делать несколько дел, попутно, нередко не доводя их до конца. Носители полиактивной культуры экстравертны. Они не любят обрывать беседу на полуслове, для них завершить межличностное взаимодействие – наилучшая форма инвестирования времени. К таким культурам относятся такие народы, как южные европейцы, латиноамериканцы и арабы.

Реактивные (слушающие) культуры – культуры, придающие наибольшее значение вежливости и уважению, предпочитающие молча и спокойно слушать собеседника, осторожно реагируя на предложения другой стороны. К реактивной культуре относят такие страны как Япония, Китай, Сингапур, Корея, Турция, Финляндия, Тайвань.

Предпочтительным способом общения в реактивных культурах является монолог – пауза – размышление – монолог. При встрече с представителями данных культур необходима следующая последовательность действий: внимательно слушать; понимать намерение собеседника; некоторое время хранить молчание, чтобы оценить значение сказанного; затем задавать уточняющие вопросы; конструктивно реагировать; поддерживать определенную степень непроницаемости; уметь приспосабливаться к сильным сторонам и достижениям партнера; улучшать их; совершенствовать; доводить до совершенства, если можно.

В моноактивной и полиактивной культурах способом коммуникации является диалог. Один прерывает монолог другого частыми комментариями или вопросами, демонстрируя вежливый интерес к тому, о чем идет речь. Едва замолкает один партнер, слово берет другой. Моноактивным людям реактивная тактика кажется сложной для понимания, поскольку она не вписывается в линейную систему (вопрос/ответ, причина/следствие) [1].

Данная классификация культур Р. Льюиса является важным практическим инструментом повышения эффективности межкультурного делового общения. Учитывая культуротипологические различия, менеджеры встречаясь друг с другом, смогут в одной сделке применять в зависимости от ситуации немецкий тип планирования, китайский способ разрешения конфликтов, японский тип своевременного изменения условий контракта, российскую изобретательность в тупиковых ситуациях и т.д. до бесконечности.

Особое внимание Р. Льюис уделяет ценностной структуре личности. Личность бизнесмена, по его мнению, представляется в виде известной русской матрешки. Самая маленькая матрешка – это набор базовых ценностей: здоровье, уважение близких и друзей, теплота отношений с ними. Следующая матрешка – набор ценностей, сформированных в данной цивилизации, например, приоритет личности в западной цивилизации и принцип коллективизма в восточной. Далее следует матрешка, содержащая набор социокультурных ценностей, характерных для данного региона или страны. Наконец идет матрешка, выражающая профессиональные ценности. В ситуации конкретного межкультурного делового взаимодействия может быть задействована любая из этих матрешек. Однако перспективы становления общей основы международной деловой культуры зависят от ядра этой конструкции, представленного набором базовых этических ценностей.

Ф. Тромпенаарс также исследовал влияние культуры на бизнес и выделил следующие слои культуры, такие как:

- внешний (эксплицитный) слой – артефакты и продукты (институты, существующие в обществе);
- средний слой – нормы и ценности (правила поведения в обществе);

– сердцевина (эксплицитный, скрытый слой) – базовые представления и установки (скрытая суть культуры, которая наиболее трудно постигается представителями других культур, так как базовые представления о жизни усваиваются подсознательно и передаются от поколения к поколению) [5, с. 22-23].

Следует отметить, что успех межкультурного делового общения достигается тогда, когда партнеры по диалогу обладают следующими характеристиками:

- способность переносить неоднозначные, противоречивые ситуации;
- толерантность, терпимость к чужой культуре;
- гибкость мышления в новых ситуациях общения, способность понять способы мышления, мотивы и чувства собеседников чужой культуры;
- способность к дифференцированному восприятию и переработке новых необычных противоречивых ситуаций и способов поведения;
- уважение к другим культурам;
- готовность к межкультурному общению – интерес к другим культурам.

Такие характеристики необходимы для эффективного межкультурного делового общения и свидетельствуют об оптимальной аккультурации. Канадский социолог Дж. Берри выделяет следующие формы аккультурации:

- ассимиляция (уподобление, отказ от свойств и признаков собственной культуры, принятие образцов поведения гостевой культуры как собственной; означает потерю собственных культурных корней, которые заменяются ценностями гостевой культуры);
- интеграция (вхождение в другую культуру посредством постепенного освоения ее норм, ценностей, образцов поведения, сохранение собственной культуры);
- сепаратизм (члены группы, сохраняя свою культуру, отказываются от контактов с другой);
- сепаратизм (категорически исключается возможность установления контактов с большей по количеству группой);
- маргинализация (группа и ее члены теряют свою культуру, но и не желают интегрировать в гостевую культуру, не приобщаются и к ней) [4, с. 26-39].

И.Л. Плужник выделяет новую форму межкультурного взаимодействия – “поликультурность, которая предполагает не только сохранение своей культуры, но и обогащение ее за счет признания и принятия иной культуры, готовности к освоению других культур” [2, с. 47].

Итак, для установления в будущем гармоничных отношений между деловыми партнерами существенное значение имеет распространение грамотности межкультурного общения. Изучение, осознание и учет культуротипологических различий позволит будущим специалистам правильно и максимально точно интерпрети-

ровать и прогнозировать поведение представителей иной культуры и снизить вероятность недопонимания во время переговоров. Перспектива развития межкультурного делового общения должна находиться на пути к выявлению и укреплению на общечеловеческой нравственной основе фундамента единой международной деловой культуры, т.е. следует обращать внимание не на то, что разъединяет людей, а на то, что их объединяет. И чем ближе будут продвигаться друг к другу представители разных культур, тем менее значимыми будут их различия, в том числе культуротипологические различия.

Литература:

1. Льюис Р. Д. Деловые культуры в международном бизнесе. / Р. Д. Льюис – М. : Дело, 1999.
2. Плужник И. Л. Формирование межкультурной коммуникативной компетенции студентов гуманитарного профиля в процессе профессиональной подготовки: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.01 – общая педагогика, история педагогики и образования. / И. Л. Плужник. – Тюмень, 2003.
3. Селюжицкая Л. Н. Межкультурная профессиональная коммуникативная компетенция как цель языковой подготовки студента неязыкового вуза. Материалы международной научно-практической конференции. – Минск : БГЭУ. – 1-2 февраля 2013.
4. Berry, J. Psychology of Acculturation // Applied Cross-Cultural Psychology. – Newberry Park. CA : Sage, 1990.
5. Trompenaars F. Riding the Waves of Culture. – Lnd. : Economist Book, 1993. 349 p.

ЗМІСТ

КОГНІТИВНІ АСПЕКТИ МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ

Bozhesku M. H. PECULIARITIES OF LANGUAGE CHOICE IN UKRAINE	3
Клутенуик V. O. ROLE OF HOLOPHRASTIC CONSTRUCTIONS IN REALIZING SPEECH GENERATING FUNCTION	6
Алексієвець O. M. ПРОСОДИЧНА АКТУАЛІЗАЦІЯ ТОЧКИ ЗОРУ В АНГЛОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	10
Бассай С. М. КОГНІТИВНІ МЕХАНІЗМИ У НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ПОБУТОВОМУ АНЕКДОТІ	13
Башиук Н. П. ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ КОНТЕКСТ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	17
Безугла O. B. КОНЦЕПТУАЛЬНА МЕТАФОРА ЧАСУ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ США	20
Борисова Т. С. ЛЕЕТ ЯК СУЧАСНИЙ ВИД КОМУНІКАЦІЇ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	23
Буць Ж. В. СПЕЦИФІКА НОМІНАЦІЙ КОЛЬОРІВ В АКТУАЛІЗАЦІЇ ТЕКСТОВОГО КОНЦЕПТУ ЖІНОЧНІСТЬ У ФРАНЦУЗЬКІЙ РЕАЛІСТИЧНІЙ ПРОЗІ ХІХ–ХХ СТОЛІТЬ	26
Vastadze E., RHATIC COMMUNICATION AND THE ROLE OF LIE IN IT	30
Верьовкіна O. Є. ФАСЦИНАТИВНИЙ КОМПОНЕНТ МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ	33
Габелко O. M. НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ	37
Горицька Ю. В., МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ХАРАКТЕР КАТЕГОРІЇ “МОВНА ОСОБИСТІСТЬ”	40
Государська O. B. СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ “МОВА” ТА “МИСЛЕННЯ” ЯК БАЗОВИХ КАТЕГОРІЙ СУЧАСНОЇ КОГНІТИВІСТИКИ	44
Денисенко С. Н., Романчук O. B., Матвіяс O. B. “КОНЦЕПТ ЯК ОБ’ЄКТ МОВОЗНАВЧИХ РОЗВІДОК”	48
Диннік А. Д. КОГНІТИВНО-РИТОРИЧНІ ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ПОЛІТИКА (на матеріалі промови президента Обама з нагоди перемоги у виборах 2012 року)	51
Єсіпович К. П. ФОЛЬКЛОРНИЙ ДИСКУРС: ПРИНЦИПИ СТРАТИФІКАЦІЇ, КАТЕГОРИЗАЦІЇ ТА КОМУНІКАЦІЇ	54
Жук А. В. РОЛЬ СТЕРЕОТИПОВ В МЕЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	57
Заграновська O. I. РЕАЛІЗАЦІЯ КАТЕГОРІЇ ВВІЧЛИВОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ МОВЛЕННСВИХ АКТИВ (на матеріалі англійського та українського мовлення)	61
Зайченко Н. Ф. ХУДОЖЕСТВЕННИЙ ТЕКСТ КАК ИСТОЧНИК И СРЕДСТВО ПОЗНАНИЯ ИНОКУЛЬТУРНОГО БЫТИЯ	64
Копчак М. М. МОВЛЕННСВИЙ ЕТИКЕТ У СВІТЛІ КОМУНІКАТИВНО-ДИСКУРСНОЇ ПАРАДИГМИ ЗНАННЯ	68
Космацька Н. В. РОЛЬ ГРАФІЧНОГО ЗОБРАЖЕННЯ В ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ТЕКСТІВ З НЕВЕРБАЛЬНИМ КОМПОНЕНТОМ	71
Крисанова Т. А. ЕМОЦІЙНИЙ КОНЦЕПТ: ЛІНГВІСТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ	74
Кузнецова Л. Р. АНТРОПОЦЕНТРИЗМ ЯК ПРОВІДНИЙ ПРИНЦИП ТЕКСТОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	76
Кузьмич Н. Я. ГУМОР ЯК ЗАСІБ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ (за матеріалами телевізійних інтерв’ю)	78
Литвин А. А. СКЛАД ТА ОСОБЛИВОСТІ ПІДКОНЦЕПТУ “NIKING”	81

Лушнай Л. І. ШКІЛЬНИЙ БУЛЛІНГ ЯК РІЗНОВИД СУСПІЛЬНОЇ АГРЕСІЇ	85
Мазніченко О. І. МАСОВА ДВОМОВНІСТЬ НА ТЕРИТОРІЇ ТУНІСУ ЯК НАСЛІДОК ФРАНЦУЗЬКОЇ КОЛОНІЗАЦІЇ	90
Мармураш Л. П. КОНЦЕПТ "HUMAN PERSON" В МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ	93
Мацкевич А. Р. КОМУНІКАТИВНІ СМИСЛИ МОДАЛЬНОСТІ В АРАБСЬКОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ТЕКСТІ	96
Михальчук Н. О. МОВНІ ТА ПОЗАМОВНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНИХ ТА ІСТОРИКО-ЕВОЛЮЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ СТАНОВЛЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ У РАНЬОМУ АНГЛІЙСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ	99
Мунтян Л. В. КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЕРБАЛІЗОВАНИХ КОНЦЕПТІВ	103
Мурадханян І. С., Нагорний С. М. ОСОБЛИВОСТІ ТА ТИПОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ЗАХІДНОГО МУЗИЧНОГО ДИСКУРСУ	106
Нарійчук М. Ф. АНГЛОМОВНИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС І МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ: ЛІНГВОДИДАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	109
Новосадська О. Б. СПІВВІДНОШЕННЯ МОВНОЇ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ КАРТИН СВІТУ	112
Павленко Л. В. ДИСКУРСИВНИЙ АКТ "ПІДХОПЛЕННЯ" В КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНОМУ КОНТЕКСТІ	114
Присяжнюк О. Я. МЕЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ФЕНОМЕН СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА	117
Сабан О. В. ІНКЛЮЗИВНА МОВА ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ТОЛЕРАНТНОСТІ	121
Селюжицкая Л. Н. ВЛИЯНИЕ КУЛЬТУРОТИПОЛОГИЧЕСКИХ РАЗЛИЧИЙ НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ МЕЖКУЛЬТУРНОГО ДЕЛОВОГО ОБЩЕНИЯ	124
Скробот А. І. КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ	127
Старко В. Ф. СПОНТАННІ КАТЕГОРІЇ: РЕАЛЬНІСТЬ ЧИ ФІКЦІЯ?	129
Стрій Л. І. РИТУАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	132
Тарабріна Н. А. КОГНІТИВНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА МІЖСОБИСТІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОНФЛІКТУ	135
Тішкіна О. М. ОСОБИСТІТЬ ЯК РЕПРЕЗЕНТАТОР НАЦІОНАЛЬНО -КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ В УМОВАХ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	138
Фант М. О. РОЗВИТОК ЛІНГВАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ЧАСУ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	141
Федорова О. В. КОГНІТИВНІ ТА ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛОМОВНОЇ ПУБЛІЦИСТИЧНОЇ ПРЕСИ УКРАЇНИ	144
Хорошилова В. М. КОГНІТИВНІ ЗАСАДИ ВТІЛЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ ЗАВДАННЯ ОБРАЗИ В НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ДИСКУРСІ	146
Чаус К. Ю. БЛІНГВІЗМ У СЕРЕДОВИЩІ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИКУМУ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ	150
Яценко Е. О. СИМВОЛ ЯК ЗАСІБ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ ТРАГІЗМУ В МОДЕРНИХ ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТАХ	153

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ

Махніна N.V., Tkachenko L. M. TEACHING ADULTS COMMUNICATIVE COMPETENCE THROUGH THE FOUR SKILLS: A FOCUS ON INTERCULTURAL COMPETENCE	158
Барабанова Г. В. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК РОБОТИ ЗІ СЛОВНИКОМ СТУДЕНТІВ НЕМОВНОГО ВНЗ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ЧИТАННЯ	161

Бобиль С. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В УМОВАХ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА	165
Бубнова Д. В. ИНТЕРАКТИВНЫЕ УЧЕБНИКИ ПО АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ: ПОЧЕМУ ИХ НЕТ В УКРАИНСКИХ ТЕХНИЧЕСКИХ ВУЗАХ	167
Гавриш М. М. МІЖКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК СКЛАДОВА ТРИЄДИНОЇ МЕТИ ІНОЗЕМНОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ (на матеріалі німецької мови)	170
Горобченко Н. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДИСКУРСИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НА ПОЧАТКОВОМУ СТУПЕНІ НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОГО ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ	173
Жовнірук З. Л., Ісаєва Г. Т. РОЛЬ СОЦІО-КУЛЬТУРНОГО ЧИННИКА В ОВОЛОДІННІ СТУДЕНТАМИ ІНШОМОВНОЮ КОМУНІКАЦІЄЮ В АСПЕКТІ СВІТОВИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	176
Калініна Л. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	179
Каніболоцька О. А. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ МОВНИХ ВУЗІВ	183
Капарнік Б. В. ТЕКСТОТВОРЕННЯ З ОПОРОЮ НА МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ	185
Касаткіна О. В., Фрідоріх А. В., Ковальова К. В. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ В СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	191
Ковальчук О. П., Хміль О. В. ВПРАВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ НА ПОЧАТКОВОМУ ТА СЕРЕДНЬОМУ ЕТАПАХ НАВЧАННЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ	193
Козубай В. І. ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	196
Лаврієнко Т. Я. STRATEGIES FOR EMPOWERING STUDENTS' SPEAKING ACTIVITIES	199
Марушко О. А. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ НАВЧАННЯ ПО СТАНЦІЯХ НА ЗАНЯТТЯХ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ	201
Морська Л. І. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИКИ "PEER TEACHING" У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	204
Москалець О. О. ПРОЕКТНА МЕТОДИКА НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ	208
Сердюк Н. Ю. МЕТОД АЛГОРИТМІЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ НІВЕЛЯЦІЇ ТИПОВИХ ПОМИЛОК СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИЗНАЧЕННЯ ГОЛОВНИХ ЧЛЕНІВ АНГЛІЙСЬКОГО ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ	212
Стребуль Л. А., Бобиль С. В. ПОИСК ИННОВАЦИОННЫХ ПОДХОДОВ В РАЗВИТИИ ИНОЯЗЫЧНОЙ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТОВ-ИНОСТРАНЦЕВ	216
Тарасенко С. О. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ГЛЯДАЧІВ (на прикладі російського каналу "Дождь")	219
Трикашина Ю. І. ВІДБІР АВТЕНТИЧНИХ ХУДОЖНІХ ФІЛЬМІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ	221
Умінська А. П. ЦЕНТР САМОПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ АВТОНОМНОГО ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КУЛЬТУРИ	225
Федоришин М. С. КОНФІГУРАТИВНА МОДЕЛЬ МОВЛЕННЯ У КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	229
Хромченко О. В. СИМУЛЯЦІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШОКЛАСНИКІВ	234
Чорна М. М. КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	238
Штохман Л. М. РОБОТА В ГРУПАХ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	242
Якимчук Н. В. ИНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	245

**ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА
В ПРОЦЕСІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ**

Golub T. V. COMMENT S'ORGANISER POUR CONSTRUIRE LA COMPETENCE DE LA PRODUCTION ECRITE	249
Білобрам С. М. ЗБАГАЧЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО ВОКАБУЛЯРА СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	252
Браславська О. О. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ТА ВМІНЬ ПРОФЕСІЙНО СПРЯМОВАНОГО ПУБЛІЧНОГО МОВЛЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ СТУДЕНТІВ СТАРШИХ КУРСІВ ТЕХНІЧНОГО ВНЗ	256
Бутева В. Є. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДІВ СТРАТЕГІЙ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ЧИТАННЯ	260
Галашова О. Г. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК МІЖКУЛЬТУРНОЇ ДІЛОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В СФЕРІ МЕНЕДЖМЕНТУ	264
Гречок Л. М., Сікалюк А. І. ТВОРЧА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	268
Дем'яненко О. Є. МІЖКУЛЬТУРНА ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОЇ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-НЕФІЛОЛОГІВ	270
Жук Л. Я. ТЕКСТ ПРИКЛАДУ – НЕВІД'ЄМНИЙ АТРИБУТ СУБМОВИ ДЛЯ ФАХІВЦІВ АГРАРНОЇ СФЕРИ	273
Кабанкова О. М. ОСОБЛИВОСТІ ПІЗНАВАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТЕХНІЧНИХ ВНЗ	276
Каменська І. Б., Каменський О. І. КРИТЕРІЇ СФОРМОВАНOSTІ АНГЛОМОВНОЇ ЛІНГВОПРАГМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	279
Конопленко Л. О. ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ПОСИЛЕННЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У ВИЩОМУ ТЕХНІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	281
Костюк О. Ю., Карплюк Ю. М. РОЛЬ ВІРШОВАНОГО МАТЕРІАЛУ У НАВЧАННІ ЛЕКСИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	285
Котик Т. М. ВПЛИВ БАГАТОМОВНОГО НАВЧАННЯ НА ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	288
Кошляба І. Б. ОПТИМІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	290
Лесневська К. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	294
Лось О. В. КАТЕГОРІЯ ЗАПЕРЕЧЕННЯ ЯК ОДИН З СКЛАДНИКІВ ФОРМУВАННЯ ФРАНКОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ ВНЗ	296
Мартинюк О. В. ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	300
Плавуцька О. П. ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА В ПРОЦЕСІ ДУХОВНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	303
Радул С. Г. КОНЦЕПЦІЯ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР ЯК ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВА ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	305
Рахуба В. И. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ТЕРМИНОВ	309
Самохвал О. О., Войнаровська Н. В. ВІРТУАЛЬНА ЕКСКУРСІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ	312
Семенчук Ю. О. АУДІОВАННЯ ТА ВІДІОВАННЯ АНГЛОМОВНИХ ПРОФЕСІЙНО СПРЯМОВАНИХ МАТЕРІАЛІВ ІЗ СТУДЕНТАМИ-ЕКОНОМІСТАМИ	316

Соболь Ю. О. ПРЕДМЕТНО-МОВНЕ ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ В ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	319
Сокол Г. Р. ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ “ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ” В ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	321
Токарєва А. В. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МЕТОДУ ВЕБ-КВЕСТІВ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МЕНЕДЖЕРІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	324
Фрондзей Я. Р. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ УЧБОВИХ ЗАКЛАДІВ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ В УМОВАХ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	327
Халезова Л. В. КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ФАКТОР УСПІШНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЕКОНОМІСТА-МІЖНАРОДНИКА	330
Шевніна Л. Є. ЖАНРОВА КОМПЕТЕНЦІЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	332